

Els enemics de sempre

D'una memòria, sotscrita per un grup de liberals del passat segle, que fou presentada en una reunió general, per a la construcció de l'edifici de La Unió Liberal, llegeixo:

«...si, malgrat nostre desig, els temps porten que la guerra, sanyuda i inicua, que a tot hora ens preparen nostres enemics de sempre, aturrullés a nostre nobres exèrcit, fent-nos fugir a la desbandada, procurem tenir un casal, un redós, un fort, on eixoplugar-nos i defensar-nos des d'allí amb heroïcitat extremada, perquè no matessin d'un cop i per sempre les idees que tan ufanosa brotada van treient fa ja molts dies de l'arbre sacrossant de la Llibertat.

Els enemics de sempre als quals es referien els nostres pares, són, sens dubte, els mateixos, els únics enemics d'ara. I no ho són tots els que ho semblen, ni ho semblen tots els que ho són. Es un enemic que actua en la foscor de nostra política local. Es un enemic que existeix i actua, digui el que vulgui qui, amb maliciosa intenció, ha qualificat d'imaginària la seva existència, sens dubte perquè és condició primordial de llur maniobra l'ésser inadvertit. I no cal esforçar-se en distingir-lo pel seu negre uniforme. A voltes, per damunt d'aquest, sap distreure perfectament amb la gorra frígia.

La lluita de l'enemic de sempre és una lluita sorda. Sap de sobres que l'aigua mansa soscava, més lentament però amb més seguretat, el seu jas, que la impetuosa torrentada amb son brogit. I el gran ingeni radica en fer esdevenir seus defensors molts que, per llur esperit, són i seran els seus eternals enemics.

Del tot conforme amb el criteri que sustenta qui tant s'empenya en provar l'inexistència de l'enemic de sempre; qui, a ben segur, en aquest pla de batalla, té l'important missió d'emparar de les vistes la maniobra de dit enemic. No és objectiu d'aquest, incautar-se de l'arbre de la Llibertat, com diuen els liberals de la Memòria. Es prou llest per a conèixer que la campanya baix aquest objectiu li resultaria contraproduent. Endevena molt acertadament, que des d'aquest casal, d'aquest redós, d'aquest fort i des de tot alberg d'una consciència liberal, se li oposaria estòica resistència. No; el seu objectiu no consisteix en apoderar-se de l'arbre. El seu objectiu és inocular-li el coleòpter que, malmetent llurs fruits, acabés per extingir l'arrel. I absorbir la saba per a enrobustir el seu arbre endèmic.

La joventut actual, afanyosa de lluitar, segura de la victòria, per la noblesa de les seves armes, ha cregut divisar l'enemic, quan en realitat ha estat víctima d'un miratge hàbilment preparat pel vertader enemic.

L'arbre sacrossant de la llibertat és l'o-

bra de l'evolució dels pobles, regida per l'immutable llei de la perfecció. I qui atempta contra aquesta obra, és enemic aquí i arreu del món.

JU DA

L'actitud del poble

No es pot pas negar que la caiguda de la Dictadura produí un esclat popular de joia, que va manifestar-se en una o altra forma en tots els pobles i poblats del país. Fou com un sospir d'alleujament que omplí els cors de vagues esperances. Fugia el pesombre cordialment odiat i el raig lluminós d'una llibertat relativa va projectar-se damunt de tothom com una agradable prometença de dies millors.

Un cop permesa aquesta fretura de respirar a ple pulmó, el poble ha quedat en situació expectant; a l'aguait, però, de les maniobres que en els alts llocs de la governació del país es descabellen.

Hom diria ben bé que la indiferència i la passivitat d'aquests sis anys llargs d'inacció segueixen aclaparant les masses populars. I no mancarien, tampoc, a un observador lleuger, motius per a proclamar la seva malfança en la futura reacció de la voluntat del poble.

Nosaltres, però, no som tan pessimistes i no ens arriscarem pas a afirmar que Catalunya ha perdut el pols, com tampoc no l'ha perdut del tot la resta peninsular.

Hi ha latent i difusa una formidable opinió que espera l'hora de manifestar-se per a decantar els passos de l'Estat cap el camí dels pobles lliures i progressius. Res no podrà aturar la seva força cívica quan es posi en marxa aquesta enorme legió.

No sabem si els conservadors a ultrança, temorencs i roïns, s'han adonat de l'esperit serè i tranquil que mena el poble en aquests moments d'expectació. El que sí podem assegurar és que els directors de les antigues agrupacions d'esquerra han vist prou clar aquest pantèix contingut de la nació, i, donant-se compte de la seva responsabilitat, adopten en les seves peroracions i en els seus escrits el to mesurat dels homes de govern.

El poble, instintivament, comprèn que està aprop d'assolir una gran victòria. I espera, confiat i serè, l'hora decisiva per a escollir el seu camí. El seu camí, malgrat tot.

Mentrestant, el veiem comportar-se amb aquesta calma d'ara, que molts confonen amb aquella indiferència d'altres dies que va permetre l'enlairament de tantes patums

E SARROCA

Cooperativisme

Fa pocs dies vaig publicar un article a *Acció* parlant del cooperativisme a la nostra ciutat. Alguns amics, entusiastes del cooperativisme, coneixedors de l'organització moderna del mateix, m'oferiren el seu apoi moral i material per a portar a cap aquesta obra gegant que és l'essència, el fonament i el camí més recte per a arribar a la Igualtat, l'ensenya dels drets dels homes: la dignitat humana. Agraïnt la bona fe d'aquests amics, he cregut necessari, abans que tot, preparar el terreny, intentant, gràcies a unes dades extretes de l'article de *L'Opinió*, «La Cooperació a Barcelona», de Daniel D. Montserrat, interessar a tots els obrers de Granollers en aquesta obra que és la primera pedra, o millor dit, la barricada que ha d'eliminar tots els atacs de les sangoneres humanes.

Barcelona compta avui amb 53 cooperatives de consum. La Federació Provincial de Cooperatives està composta de 34 cooperatives de consum, 2 cooperatives de producció i 3 d'especialitzades, o sigui de producció, destinades a satisfer les necessitats de les de consum.

El cooperativisme de consum, primer, i el de producció més tard, han de dignificar el proletariat, lliurant-lo de l'esclavatge ridícul i absurd a que està sotmès. Tendeix a suprimir l'intermediari, tant en el consum com en la producció. Exigeix la garantia dels articles, cosa a que no està molt acostumat el nostre poble.

Si comptéssim el nombre fantàstic de botiguers de la nostra ciutat, que forçosament han de viure de l'obrer, ens donaríem perfecte compte que podem economitzar anyalment una quantitat que ens permetria menjar una mica més decentment.

S'han fet els treballs necessaris per a unificar el cooperativisme a Catalunya. A França, a Bèlgica, a Anglaterra i a Rússia, donà resultats formidables. A Rússia això ocasionà sistemàticament la caiguda del comerç privat i, per tant, el millorament del proleriat, essent al mateix temps el puntal més ferm de la Revolució. Anglaterra i Alemanya, gràcies a les cooperatives de producció, més que de consum, fan front als grans monopolis, no deixant triomfar els instints negres del capitalisme.

Es hora de que ens preocupem dels nostres problemes. El cooperativisme, junt amb la cooperació sindical, és la nostra Revolució, poc sorollosa, però ferma, efectiva, definitiva.

ROBESPIERRE